

"Rahva Hääl" 4. 10. 90

ESMAMULJE

Moodsa balleti õhtu

Mõtete-ideede mitmekesisus — hea, et me seda nüüd ka «Estonia» balletilaval näeme. Etendus, mis koosneb kolmest osast («Kilpkonna jalutuskäik», «Vaikne kaos», «Bussipeatus»), näitab erinevate lahenduste võimalikkust. Meie lavatants on taas avastamas neid radu, mis 40.—50. aastail ebasobivaks kuulutati. Alljärgnevalt kimp muljeid esietenduselt.

ULLE ULLA: Jään alati «Estonia» teatri patrioodiks. Rõõmustan, kui näen edasilikumist. Praegu teeb head meelt, et klassikalise tantsu kõrvale on nüüd ka üks teine märgisüsteem, teine stiil, teine liigutuste koordinaatsioon. Niisugune erinevate Jaadide kõrvuti olek võinuks juba varem tulla — see teeb pildi rikkamaks. Mõistan, et klassikalises traditsioonis kasvatatud tantsijatel on raske teistsuguseid (näiliselt lihtsaid!) liikumisi omaks võtta, tantsijad on kiiduväärselt püüdlikud, aga veel on kasvumaad. Koreograaf Jeanne Yasko töö on põhjalik, selgelt tuntav plastiline suund on täpselt kätte antud. Välismaal tantsitakse sedalaadi plastikat palju. Meie tantsijate plussiks on hästikoolitatud keha. Põhi on olemas, see võimaldab kiiresti ka teistsugust tantsukeelt haarata (töö valmis suhteliselt ruttu!). Saavutatu on kindlasti hea platvorm, kust soovi korral tantsu mitmesugustesse valdkondadesse edasi liikuda. Lihtsakoelisemaks jäi õhtu kolmas osa, «Bussipeatus» (koreograaf Tiina Lindfors).

VIRVE KURBEL: Etendus erineb sellest, mida «Estonia»

mängukava pakkunud on. Huvitav on juba muusika valik (B. McFerrin, A. Pärt, A. Summers, R. Fripp). «Kilpkonna jalutuskäik» on stiililt hästi välja peetud. «Vaikses kaoses» turnetasin üht häirivat asjaolu — mustad püksseelikud, must foon, tume pörandakate (kunstnik Ann Lumiste), kokku piiravad need keha väljendusrikkust, vaatajani tuleb see kadudega. «Bussipeatus» muutis huvitavaks tants kahel tasapinnal. Kiiduväärt on tantsijate püüd pakutud võimalustega kaasa minna. Tunnetasin ühist hingust, oli olemas ansambel, mille piirides soleeris väljapaistvalt Saima Kranig.

VALLI LEMBER-BOGATKI-NA: Arvo Pärdi ebamaiselt kaunis muusika nõuab minu meelest teistsugust kostüümilahendust. Meestantsijate paljas ülakeha mõjus kuidagi proosaliselt, maiselt. Minul on musta värvi nende habraste helidega raske seostada. «Kilpkonna jalutuskäigu» kostüümide värvilahendus klappis, oleksin ehk hästi tantsivat solisti (Saima Kranig) kostüümiga rohkem esile toonud. Muide, seekord üllatas valgusta-

jate töö. Valgusest sai etenduse oluline komponent. Üldiselt on see põnev tantsuõhtu.

Tegijate poolt jagab muljeid Saima Kranig. «Olen nende teoste lavaletuleku protsessis nii sees, et raske on võtta kõrvaltvaataja osa. Igatahes on hea, et see etendus «Estonia» teatri repertuaaris on Usun, et see võiks noori saali tuua. «Moodsa balleti õhtu» on kutsuv pealkiri. Arvan, et tantsijad, kes seda tööd tegid, said huvitava kogemuse. See oli nagu uue keele õppimine. Pärts perfektelt me seda ilmselt veel ei valda, aga tahet on. Kordusetenduste käigus peaks kõik veelgi omasemaks saama. Vajame pealtvaatajate toetust ja teatri juhtkonna usaldust.

Imponeeris Jeanne Yasko täpsus. Ta asub positsioonil, mis toetub ameerika modernballeti klassikale. Ta on edasi arendanud Doris Humphrey jt. tehnikat. Tiina Lindfors'i käekiri on aga hoopis teistsugune, ja see ongi just põnev. Tema lavastus tuli meil omandada väga kiiresti, aga valmis see on. Soomlanna lähtub nendest konkreetsetest inimestest, kellega töötab. Oli tore loominguine koostöö.»

Esietenduse pealtvaatajaskond võttis uue balletiõhtu sooja ja pika aplausiga vastu.

HEINO AASSALU